

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม จำนวน ๔ เรื่อง

๑.๑ รับทราบผลการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยกระบวนการเลือกตั้งขั้นต้น (Primary Vote) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของคณะกรรมการการเลือกตั้งกรณีการร้องขอสิทธิการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ

๑.๒ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาจราจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กรณีศึกษา การบริหารจัดการจราจร โดยใช้ระบบจราจรและขนส่งอัจฉริยะ (Intelligent Transport System : ITS) ของคณะกรรมการการคมนาคม

นอกจากนี้ ประธานได้แจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๒ เรื่อง คือ

๑.๓ กระทู้ถามซึ่งประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและอนุญาตให้ตั้งเป็นกระทู้ถามเป็นหนังสือ ในที่ประชุมวุฒิสภา ที่ไม่อาจบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ได้ภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๙ กระทู้ คือ

๑) กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการส่งออกข้าวไทยไปยังต่างประเทศที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง (นายบุญมี สุระโคตร เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงพาณิชย์)

๒) กระทู้ถาม เรื่อง ภารกิจและบทบาทของกระทรวงกลาโหมในการสนับสนุนกำลังพล และยุทธโศปกรณ์ให้กับรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงกลาโหม)

๓) กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวให้เข้ามาทำงานอย่างถูกต้อง ตามกฎหมาย และการแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานของประเทศไทย (พลเอก ดนัย มีชูเวช เป็นผู้ตั้งถาม ตามนายกรัฐมนตรีน)

๔) กระทู้ถาม เรื่อง การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนา ประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

๕) กระทู้ถาม เรื่อง โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว - สำโรง (นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงคมนาคม)

๖) กระทู้ถาม เรื่อง การปรับเปลี่ยนผลผลิตทางการเกษตรที่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ (นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

๗) กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก (นายออน กาจกระโทก เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)

๘) กระทู้ถาม เรื่อง การลดขนาดกำลังคนภาครัฐเพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ของรัฐระยะยาว (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ตามนายกรัฐมนตรีน)

๙) กระทู้ถาม เรื่อง การพัฒนาที่ดินย่านสถานีกรุงเทพ (หัวลำโพง) (นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงคมนาคม)

๑.๔ ด้วยคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. แจ้งว่า ได้จัดทำรายงานการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. เสร็จแล้ว ซึ่งร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวจะครบกำหนดการพิจารณาในวันอังคารที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ นี้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบ ในการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภาและการดำเนินงานของวุฒิสภาอยู่ภายในกรอบเวลาที่รัฐธรรมนูญ กำหนด คณะกรรมการจึงประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภา ได้พิจารณาในวันอังคารที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเหตุผลความจำเป็นของคณะกรรมการ วิสามัญแล้วจึงเห็นสมควรจะบรรจุร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ในวันพรุ่งนี้ คือ วันอังคารที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อให้ที่ประชุมได้พิจารณา และจะได้ส่งรายงานของ คณะกรรมการและร่างพระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. ให้สมาชิกวุฒิสภาทราบโดยด่วน

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

(๓) กระทู้ถาม

๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาค่าปลุกป่าชดเชยและค่าบำรุงรักษาป่าจากวัด สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์ และศาสนสถาน (พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ผลการพิจารณา

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ “ในกรณีที่มีการดำเนินการ โครงการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ มีความจำเป็นต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า และจะต้องมีการปลูกป่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ด้วย ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรร/อนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทนให้กับหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ดำเนินการปลูกป่าตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งของโครงการนั้น ๆ ด้วย” ทำให้วัด สำนักสงฆ์ และศาสนสถานซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้ต้องขอใบอนุญาตใช้พื้นที่กักรบป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และชำระค่าปลุกป่าชดเชยในอัตราไร่ละ ๑๐,๙๖๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก ก่อให้เกิดภาระกับวัด สำนักสงฆ์ และศาสนสถานที่มีพื้นที่จำนวนมาก ทั้งยังส่งผลกระทบต่อการดูแลรักษาป่าไม้ เนื่องจากวัดซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าได้มีการดูแลรักษาป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะวัดป่าภูก้อน อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่านาโยง - น้ำโสม ในการจัดตั้งพุทธอุทยาน ได้มีมาตรการดูแลรักษาผืนป่าและการป้องกันไฟไหม้ป่า ทำให้ผืนป่ารอบวัดยังมีความอุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ วัดไม้ใช้หน่วยงานของรัฐ สำนักงบประมาณจึงไม่สามารถดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้ได้ ทั้งนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะเป็นผู้ขออนุญาตใช้พื้นที่ต่อกรมป่าไม้ แล้วมอบให้วัดหรือสำนักสงฆ์เป็นผู้ใช้ประโยชน์ แต่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่สามารถขอรับการจัดสรรงบประมาณได้ เพราะไม่ใช่ผู้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ เป็นเพียงผู้ขออนุญาตใช้พื้นที่เท่านั้น ขอเรียนถามว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายทบทวนการพิจารณาแนวทางการปฏิบัติตามมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าว เพื่อยกเว้นค่าปลุกป่าชดเชยและค่าบำรุงรักษาป่าให้แก่วัด สำนักสงฆ์ และศาสนสถาน ที่ตั้งหรือสร้างขึ้นโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร และมีนโยบายที่จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้และป้องกันไฟป่าให้แก่วัด สำนักสงฆ์ และศาสนสถาน ที่ตั้งหรือสร้างขึ้นโดยถูกต้องตามกฎหมายได้หรือไม่ อย่างไร รวมถึงขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเร่งรัดการดำเนินการยกเว้นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าตามมติของ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า กรมป่าไม้และสำนักงบประมาณได้กำหนดราคาค่าปลูกป่าทดแทน ดังนี้ งานปลูกป่า ๓,๙๐๐ บาทต่อไร่ งานบำรุงป่า (อายุ ๒ – ๖ ปี) ๑,๐๒๐ บาทต่อไร่ต่อปี งานบำรุงป่า (๗ – ๑๐ ปี) ๔๙๐ บาทต่อไร่ต่อปี ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในระยะเวลา ๑๐ ปี จึงเท่ากับ ๑๐,๙๖๐ บาทต่อไร่ กรมป่าไม้กำหนดกติกาตั้งกล่าวตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งกำหนดว่าประเทศไทยจะต้องมีพื้นที่สีเขียว ร้อยละ ๕๕ โดยเป็นพื้นที่ป่าร้อยละ ๔๐ และเป็นพื้นที่สีเขียวในเมืองร้อยละ ๑๕ ทั้งนี้ ในส่วนของพื้นที่ป่า ร้อยละ ๔๐ จะต้องเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ และเป็นพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจประมาณ ร้อยละ ๑๕ ปัจจุบันกรมป่าไม้ได้อนุมัติคำขออนุญาตในการสร้างวัดจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๑,๐๒๖ แห่ง พื้นที่ประมาณ ๒๔,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ ไร่ และอยู่ระหว่างการพิจารณาคำขออนุญาต ๘๓ แห่ง ประมาณ ๑,๐๐๐ กว่าไร่ และคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ให้ทุกส่วนราชการที่ต้องการ เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าหรือได้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าแต่ยังไม่ได้ขออนุญาตทำเรื่องขออนุญาตให้ถูกต้อง ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ ต่อมาวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้มีการขยายเวลาการยื่น ขออนุญาตไปอีก ๑๒๐ วัน ซึ่งครบกำหนด วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตาม ในการประชุมคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอ ให้โครงการของรัฐบางประเภทไม่ต้องจัดสรรงบประมาณค่าปลูกป่าทดแทนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้เห็นชอบให้โครงการสร้างศาสนสถานและสถานที่ ประกอบกิจกรรมทางศาสนาเป็นโครงการที่ไม่ต้องจัดสรรงบประมาณค่าปลูกป่าทดแทน มติดังกล่าว อยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ และหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบวัดก็ไม่ต้องจ่ายค่าปลูกป่า ทดแทน ส่วนประเด็นการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้และป้องกันไฟป่าให้แก่วัด สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์ และศาสนสถาน ปัจจุบันกรมป่าไม้ยังไม่มียุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณให้แก่วัดในการดูแลป่า แต่มีโครงการที่วัด กรมป่าไม้ และอุทยานร่วมกันบำรุงรักษาป่าและป้องกันไฟป่า

๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการลักลอบทิ้งขยะพิษในชุมชน (นายอำพล จินดาวัฒน์ เป็นผู้ตั้งถาม ถาพนายกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

สืบเนื่องจากการได้ลงปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ได้มีโอกาสไปร่วมรับฟังปัญหาของประชาชนที่ตำบลติ่ง ซึ่งมีผู้ลักลอบนำขยะพิษจำนวนมาก มาทิ้งไว้ในชุมชน ส่งผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เข้าข่ายการกระทำที่ผิดกฎหมายหลายฉบับ และไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่บัญญัติว่า “บุคคลมีสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ” จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนายอำเภอพัฒนานิคม เทศบาลตำบลติ่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าไปแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๔ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

ราชอาณาจักร (กอ.รมน.) กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี อำเภอพัฒนานิคม และเทศบาลตำบลดิลิ่ง ได้ร่วมกันลงพื้นที่เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔ แจ้งความเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษได้ร่วมหารือกับอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อขอให้กำหนดคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ รวมทั้งกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้มอบหมายให้บริษัทเอกชนเข้าไปเก็บตัวอย่างเพื่อทำการประเมินว่าจะกำจัดสารพิษอย่างไร จากการตรวจสอบพบว่าการกำจัดสารพิษต้องใช้ระยะเวลายาวนานและใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก จากปัญหาที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ว่ามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานและมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ปัญหาการลักลอบทิ้งขยะพิษไม่ได้มีเฉพาะที่ตำบลดิลิ่ง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรีเพียงที่เดียว แต่ได้เกิดขึ้นในอีกหลายพื้นที่ของประเทศไทยและเกิดขึ้นตลอดเวลาในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาและมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ สร้างความเสียหายให้กับชุมชน พื้นดิน และแหล่งน้ำ ขอเรียนถามว่ารัฐบาลมีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในด้านการจัดการขยะพิษ การดำเนินการทางกฎหมาย การป้องกันผลกระทบที่ลุกลามต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมไปแล้วอย่างไร และมีแผนจะดำเนินการแก้ปัญหาให้จบอย่างไร เมื่อใด ตลอดจนมีนโยบาย มาตรการและแผนการบังคับใช้กฎหมาย การเฝ้าระวัง การป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาลักษณะเช่นนี้ขึ้นอีกหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวคิดในการผลักดันให้เรื่องดังกล่าวเป็นคดีพิเศษหรือไม่

นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถาม ตอบชี้แจงว่า เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔ กรมควบคุมมลพิษได้ร่วมกับเทศบาลตำบลดิลิ่งทำการตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าว จำนวน ๒๔ ไร่ ในเบื้องต้นมีการบ่งชี้ว่าเป็นขยะพิษที่มีการลักลอบนำมาทิ้งเป็นสารเคมีอันตราย รวมทั้งได้มีการวิเคราะห์จากผู้เกี่ยวข้องว่าเป็นภัยต่อสุขภาพของประชาชน และจากการตรวจสอบในเบื้องต้นพบว่า น้ำในแหล่งน้ำผิวดิน บ่อน้ำที่ใช้ประโยชน์ในบริเวณใกล้จุดที่มีการลักลอบทิ้งของเสียได้มีการตรวจพบโลหะหนัก ได้แก่ เหล็ก แบริยม อะลูมิเนียม ในปริมาณที่ค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นว่าสารเคมีที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวยังไม่ไหลยังออกไปยังเขตพื้นที่ที่เป็นแหล่งน้ำผิวดิน ส่วนบ่อน้ำซึมที่อยู่ระหว่างบ่อรองรับน้ำทิ้งจากกองสารเคมีได้ตรวจพบสารพิษหลายชนิด ในกรณีของน้ำใต้ดินกรมทรัพยากรน้ำบาดาลอยู่ระหว่างการตรวจสอบว่าได้รับผลกระทบจากสารเคมีหรือไม่ ส่วนดินบริเวณรอบบ่อยังมีคุณภาพที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งไอระเหยจากสารเคมีรอบบริเวณพื้นที่พบว่ายังมีความปลอดภัยต่อสุขภาพของประชาชน ขณะนี้ตำรวจทราบเบาะแสของบริษัทที่นำสารพิษมาทิ้งในพื้นที่ดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม งบประมาณที่ใช้ในการแก้ปัญหานี้มีจำนวน ๑๐ ถึง ๑๒ ล้านบาท ซึ่งอยู่ระหว่างการประสานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าจะนำงบประมาณในส่วนใดมาใช้เพื่อบำบัดสารพิษ นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษได้แจ้งความดำเนินคดีผู้กระทำความผิดแล้ว และได้ประสานงานไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรมและเทศบาลตำบลดิลิ่งเพื่อออกคำสั่งให้แก้ไขและระงับเหตุความเดือดร้อนรำคาญในเบื้องต้น รวมทั้งสืบหาโรงงานที่เป็นต้นตอของสารพิษว่าอยู่ที่ใด ในส่วนของนโยบาย มาตรการ และแผนการบังคับใช้กฎหมาย การเฝ้าระวัง การป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหานี้ กรมควบคุมมลพิษได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนและผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรมพัฒนา เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง ผลิตภัณฑ์

กระบวนการผลิต การบริการ และการบริโภคอย่างต่อเนื่อง เน้นการลดการใช้สารเคมีอันตราย การลดของเสีย และของเหลือใช้ ผลักดันกฎหมายเกี่ยวกับการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษที่เผยแพร่สู่สาธารณชนเกี่ยวกับชนิดและปริมาณของมลพิษที่มีการปลดปล่อยจากแหล่งกำเนิดประเภทต่าง ๆ สู่สิ่งแวดล้อม ทั้งอากาศ ดิน น้ำ รวมถึงข้อมูลการนำน้ำเสีย และของเสียออกจากแหล่งกำเนิดไปบำบัด หรือกำจัด พัฒนาระบบการกำกับดูแลการขนส่งของเสียอันตรายทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ให้ครอบคลุมทุกโรงงานที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ พัฒนาระบบการกำกับดูแลการขนส่งของเสียอันตรายทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ให้ครอบคลุมทุกโรงงานที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ตรวจสอบโรงงานรีไซเคิล หรือโรงงานกำจัดและบำบัดกากอุตสาหกรรมอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและการกำจัดหรือบำบัดอย่างถูกวิธี เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่น และเครือข่ายภาคประชาชน ในการเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรม การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการรีไซเคิลและกำจัดกากอุตสาหกรรมที่ทันสมัย และถูกต้อง สร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจสอบบ่งชี้ชนิดกากอุตสาหกรรม การสืบหาผู้กระทำความผิด การแก้ไขปัญหา รวมไปถึง การฟ้องร้องให้ดำเนินคดีทางแพ่งและอาญา ตลอดจนการผลักดันนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวมาดำเนินงานในระดับพื้นที่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

๓.๑.๓ กระทู้ถาม เรื่อง แนวทางการส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้เรียนรู้และอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายวัลลภ ตังคณานุก์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงวัฒนธรรม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (นายอิทธิพล คุณปลื้ม) ผู้ถูกตั้งกระทู้ถาม ติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๒ เรื่อง

๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การลดโทษให้นักโทษคดีจำนำข้าว (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)

ผลการพิจารณา

จากที่ปรากฏตามข่าวว่ามีนักโทษคดีสำคัญคดีหนึ่งที่สังคมให้ความสนใจ โดยอดีตรัฐมนตรี ท่านหนึ่งที่ได้รับโทษ ๓๖ ปี และได้ลดโทษตามลำดับ ซึ่งจะพ้นโทษประมาณวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๘

โดยหากมีการลดโทษอีกอาจพ้นโทษเร็วกว่าที่กำหนด และอดีตรัฐมนตรีอีกบางคนได้รับโทษ ๔๘ ปี จะพ้นโทษวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๗๑ นอกจากนี้ มีอดีตข้าราชการชั้นผู้ใหญ่รับโทษ ๔๐ ปี จะพ้นโทษประมาณปี ๒๕๖๙ รวมถึงผู้มีฐานะดีรับโทษได้รับโทษ ๔๘ ปี จะพ้นโทษวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ ซึ่งบุคคลเหล่านี้ได้สร้างความเสียหายกับประเทศอย่างมาก ทั้งเรื่องหนี้ของประเทศมูลค่ามหาศาล มีการสูญเสียชีวิตจากคดีนี้หลายคน ทั้งปรากฏว่าศาลมีคำพิพากษาตัดสินลงโทษรุนแรงมาก แต่กรมราชทัณฑ์ ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงยุติธรรมกลับมีมาตรการในลักษณะลดหย่อนผ่อนโทษ รวมถึงมาตรการจัดชั้นนักโทษเข้าสู่ระบบดังกล่าว ทำให้ประชาชนเกิดความเคลือบแคลงสงสัย จนมีการตั้งข้อสังเกตว่าคนมีเงิน มีอิทธิพล มีอำนาจ จะไม่ติดคุก ถึงจะติดคุกก็ได้รับความสะดวกสบาย และติดคุกระยะเวลาไม่นาน ในขณะที่คนจนติดคุกในระยะเวลาานาน สิ่งเหล่านี้ คือความเหลื่อมล้ำในคุก นอกจากนี้ ยังมีกรกล่าวกันว่าอาจมีการใช้เงินในการเลื่อนชั้นนักโทษให้ดีขึ้น ในกรณีนี้ได้มีการกำกับดูแลกระบวนการเหล่านี้หรือไม่ ขอเรียนถามว่า กระบวนการเลื่อนชั้นของนักโทษเหล่านี้ รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมทราบข้อมูลหรือไม่ มีส่วนรู้เห็น และมีการตรวจสอบหรือไม่ อย่างไร อีกทั้งเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการลดโทษ เลื่อนระดับนักโทษ มีการใช้เงินเพื่อให้ได้รับการเลื่อนระดับนักโทษหรือไม่ ในส่วนคดีทุจริต คดียาเสพติด ที่สร้างความเสียหายกับประเทศ โดยมีคำพิพากษาตัดสินรุนแรง และพิจารณาคดีรวดเร็ว แต่นักโทษกลับได้รับการพ้นโทษออกจากคุกเร็ว จะมีมาตรการในการทบทวนการลดโทษ เลื่อนระดับชั้นนักโทษหรือไม่ อย่างไร สำหรับการเลื่อนชั้นนักโทษได้ดำเนินการพิจารณาอยู่ในความรับผิดชอบของเรือนจำ กรมราชทัณฑ์ทั้งหมด ทำให้สังคมเกิดความไม่แน่ใจเรื่องความโปร่งใส จะดำเนินการอย่างไร อาทิ ให้บุคคลภายนอกสามารถตรวจสอบได้ หรือร่วมเป็นคณะกรรมการในการตรวจสอบกลับกรอง

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้ซึ่งถูกตั้งกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า ขอยืนยันว่าที่ผ่านมาได้บริหารความยุติธรรมในทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนอย่างเต็มที่ ในส่วนประเด็นที่เกี่ยวกับการที่นักโทษพ้นโทษออกจากเรือนจำเร็วเกินไปนั้น เรื่องดังกล่าวนี้ มั่นใจว่าที่ได้ดำเนินการไปแล้วเป็นเรื่องที่ถูกต้อง รวมทั้งเป็นไปตามขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ รวม ๕๒ ฉบับ โดยแนวทางการดำเนินการปฏิบัติจะเป็นขั้นตอนรูปแบบที่ชัดเจน และมีการปรับปรุงมาเป็นลำดับ ทั้งเรื่องลักษณะโทษ ประเภทโทษ ชั้นนักโทษ เพื่อใช้ประกอบการลดโทษ สำหรับการจัดชั้นนักโทษจะมีการพิจารณา ๖ เดือนต่อครั้ง หากไม่มีการกระทำที่ผิดกฎระเบียบของกรมราชทัณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ก็จะได้รับพิจารณาเลื่อนชั้นตามลำดับ อย่างไรก็ตาม พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในกลุ่มของนักโทษที่ทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ ในส่วนประเภทนักโทษมีการแบ่งเป็น ๕ ประเภท คือ กลุ่มที่ ๑ นักโทษเด็ดขาดคดีอาญาทั่วไป (ไม่ร้ายแรง) นักโทษชั้นกลางจะลดโทษ ๑ ใน ๕ ในส่วนนักโทษชั้นเยี่ยมจะลดโทษ ๑ ใน ๒ กลุ่มที่ ๒ กลุ่มนักโทษเด็ดขาดคดีอาญาร้ายแรง (กลุ่มบุคคลที่มีประเด็นตั้งถาม) นักโทษชั้นกลางจะลดโทษ ๑ ใน ๖ นักโทษชั้นเยี่ยมจะลดโทษ ๑ ใน ๓ กลุ่มที่ ๓ นักโทษความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดรายเล็ก (โทษจำคุกไม่เกิน ๘ ปี) นักโทษชั้นกลางจะลดโทษ ๑ ใน ๘ นักโทษชั้นเยี่ยมจะลดโทษ ๑ ใน ๕ กลุ่มที่ ๔ นักโทษความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (โทษจำคุกเกิน ๘ ปี) นักโทษชั้นกลางจะลดโทษ ๑ ใน ๙ นักโทษชั้นเยี่ยมจะลดโทษ ๑ ใน ๖ กลุ่มที่ ๕ นักโทษเด็ดขาดที่ต้องประหารชีวิต ที่เคยได้รับพระราชทานอภัยโทษแล้ว ต่อไปไม่ได้รับพระราชทานอภัยโทษอีก นอกจากนี้ นักโทษ

เด็ดขาดที่เกี่ยวกับยาเสพติด ฐานความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือเพื่อจำหน่าย (จำคุกเกิน ๘ ปี) กรณีมีคำพิพากษาหลังจากมีการพระราชทานอภัยโทษครั้งที่ ๑ แล้ว ในครั้งที่ ๒ จะไม่มีการลดโทษ ทั้งนี้ กรณีนักโทษเด็ดขาดที่มีการกระทำความผิดซ้ำครั้งที่ ๒ จะไม่ได้รับการเป็นนักโทษชั้นกลาง แต่จะเป็นนักโทษชั้นต้องปรับปรุง หากกระทำความผิดซ้ำเป็นครั้งที่ ๓ จะเป็นนักโทษชั้นต้องปรับปรุงมาก ซึ่งชั้นเหล่านี้ จะไม่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ สำหรับประเด็นนักโทษกลุ่มที่เป็นประเด็นถกเถียง คือ ประเภทนักโทษ กลุ่มที่ ๒ และเป็นนักโทษชั้นเยี่ยม (เป็นไปตามแนวทางในการปฏิบัติ) ซึ่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ ตั้งแต่อดีต ในกลุ่มที่ ๒ กลุ่มนักโทษเด็ดขาดคดีอาญาร้ายแรง จะได้ลดโทษครึ่งหนึ่ง แต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มีการปรับเปลี่ยนเป็น ๑ ใน ๓ โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบันมีการพระราชทานอภัยโทษ ๑๔ ครั้ง โดยใช้หลักเกณฑ์นี้มาตลอด เว้นแต่พระราชกฤษฎีกาอภัยโทษที่มีใช้วันสำคัญเฉลิมพระชนมพรรษา สำหรับ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบได้มีการตรวจสอบอย่างรอบคอบเรียบร้อยทุกครั้ง ในส่วน กระบวนการต่าง ๆ ที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วพร้อมให้มีการตรวจสอบได้

๓.๒.๒ กระทั่งถาม เรื่อง การฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังน้ำลด (นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประภัทร โพธสุชน) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนไปตอบในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในวันดังกล่าว

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้ขอยกระเบียบวาระที่ (๗) เรื่องอื่น ๆ ขึ้นมาพิจารณาก่อน ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นด้วย

(๗) เรื่องอื่น ๆ

จำนวน ๒ เรื่อง

๗.๑ ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการคมนาคม แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

โดยที่กรรมการในคณะกรรมการการคมนาคม ว่างลง ๑ ตำแหน่ง ที่ประชุมจึงได้มีมติตั้ง นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล เป็นกรรมการในคณะกรรมการการคมนาคม แทนตำแหน่งที่ว่าง ตามที่ ประธานคณะกรรมการการคมนาคม (พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ) เสนอ

๗.๒ ความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำ และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามมาตรา ๒๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามมาตรา ๒๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีผู้แทนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรมสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สำนักนายกรัฐมนตรีย) คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ) กระทรวงแรงงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) เข้าร่วมประชุม เพื่อนำเสนอและชี้แจงความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำ และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ต่อที่ประชุมโดยในการพิจารณาเรื่องดังกล่าวได้มีการซักถามและมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๑. ด้านสังคม

ผู้แทนคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส (นายอำพล จินดาวัฒนะ และนายมนต์เชียร บุญตัน) ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปได้ว่า แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมปี ๒๕๖๑ มีประเด็นปฏิรูปประเทศที่สำคัญ คือ (๑) การออมสวัสดิการ และการลงทุนเพื่อสังคม (๒) กลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคม (๓) การจัดการข้อมูลทางสังคมและองค์ความรู้ (๔) ระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง (๕) การมีส่วนร่วม การเรียนรู้การรับรู้และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม และแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม (Big Rock) ปี ๒๕๖๔ มีประเด็นปฏิรูปประเทศที่สำคัญ คือ การมีระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันรายได้หลังวัยเกษียณที่เพียงพอและครอบคลุมในกลุ่มแรงงานทั้งในและนอกระบบ การผลักดันให้มีฐานข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ในระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดสวัสดิการและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง การสร้างกลไกที่เอื้อให้เกิดชุมชนเมืองจัดการตนเอง และการสร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน ซึ่งจากการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านสังคมดังกล่าว มีประเด็นซักถามที่สำคัญ ดังนี้

การจัดทำฐานข้อมูลทางสังคมระดับตำบลและชุมชน จะมีการขับเคลื่อนเพื่อให้เป็นรูปธรรมในการมุ่งสู่การเป็นชุมชนเข้มแข็งที่แท้จริง เพื่อให้ประชาชนหรือองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนสามารถจัดการตนเองได้อย่างมีคุณภาพได้อย่างไร

การเชื่อมโยงฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ในยุครัฐบาลดิจิทัล โดยเฉพาะข้อมูลของผู้พิการและผู้สูงอายุ ปัจจุบันยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวจากหน่วยงานต่าง ๆ แบบ Real time และไม่มีกำหนดชุดข้อมูลมาตรฐาน จะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ มีการเชื่อมโยงข้อมูลและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และการดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวมีความคืบหน้าทั้งในเชิงนโยบาย เทคโนโลยี และการปฏิบัติอย่างไร

การปฏิรูปการจัดการตำบลเข้มแข็งด้วยการจัดการแบบพหุภาคี ซึ่งเป็นการปฏิรูปวิธีการจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน เพื่อให้ทุกภาคส่วนในตำบลสามารถจัดการตนเองได้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ เพื่อการมีเศรษฐกิจที่ดี มั่นคง ยั่งยืน คุณภาพชีวิตที่ดี สิ่งแวดล้อมดี มีความสุขและมีภูมิคุ้มกัน รวมถึงมีการเชื่อมโยงสนับสนุนจากภายนอกได้อย่างเหมาะสม ยังไม่บรรลุเป้าหมายเนื่องจากขาดกลไกการเสริมสร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนจากภายนอกที่เหมาะสม

การเร่งรัดออกกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นกฎหมายปฏิรูปที่สำคัญ ปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใด

การใช้เอกสารแสดงสิทธิในที่ดินที่รัฐอนุญาตให้ใช้เพื่อเป็นหลักประกันเข้าถึงแหล่งทุน ประชาชนจะสามารถนำสิทธิดังกล่าวไปเป็นหลักประกันเข้าถึงแหล่งทุนได้หรือไม่ อย่างไร

การเร่งรัดออกกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อส่งเสริมให้มีการรวมตัวของภาคประชาสังคม มีความรับผิดชอบในฐานะหุ้นส่วน และแบ่งเบาภาระของรัฐบาล มีการดำเนินการเพื่อเร่งรัดกฎหมายดังกล่าวอย่างไร เนื่องจากปัจจุบันมีการสนับสนุนและเร่งรัดเพียงร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ซึ่งเป็นกฎหมายที่มุ่งควบคุมภาคประชาสังคมมิใช่เป็นการส่งเสริม โดยไม่ควรนำสาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมมารวมกับร่างกฎหมายนี้ เนื่องจากมีเจตนารมณ์ที่ต่างกัน อาจจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ภาคประชาสังคม

จากนั้น ผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี) ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง (นายวินัย โตเจริญ) รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (นายนิวัติ น้อยผาง) รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายธนสุนทร สว่างสาส์) ผู้อำนวยการ ป.ย.ป. กระทรวงสาธารณสุข (นายธงชน เพิ่มบถศรี) หัวหน้ากลุ่มงานสื่อสารความรู้และเครือข่ายสัมพันธ์ กระทรวงวัฒนธรรม (นายภินันท์ ธรรมเสนา) รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในนามของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (นายธนสุนทร สว่างสาส์) ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (นายณัฐวุฒิ เป็ล้องทุกข์) และผู้อำนวยการฝ่ายขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (นายชินทร์ ธีรจิตยางกูร) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ ดังนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำฐานข้อมูลทางสังคมและกลุ่มเป้าหมายของแต่ละตำบล/ชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ และให้มีความเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลระดับประเทศ โดยได้ร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพในการจัดทำข้อมูลตำบล TCNAP และได้พัฒนาระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระยะที่ ๒ โดยพัฒนาเครื่องมือสำหรับการจัดเก็บข้อมูล ๘ ด้าน (การจัดการภายในหรือธรรมาภิบาล การศึกษา การสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการน้ำ ศาสนาและวัฒนธรรม การสาธารณสุข และเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว) รวมทั้งขยายผลการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยราชการภายในสู่ภายนอก เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้ข้อมูลและการให้บริการแก่ประชาชน พัฒนาข้อมูลให้อยู่ในแพลตฟอร์มที่นำเสนอข้อมูลได้หลายมิติ และพัฒนา mobile application ให้สามารถใช้งานได้สะดวก ส่วนการดำเนินงานในประเด็นการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมายทางสังคม เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ เข้ากับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สปสช. กระทรวงมหาดไทย นั้น ปัจจุบันมีการดำเนินงานโดยคณะกรรมการบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านสวัสดิการของรัฐ ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการและงบประมาณในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านสวัสดิการของรัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านสวัสดิการของรัฐ โดยการเชื่อมโยงการจัดสวัสดิการของประชาชนให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้มีข้อมูลสวัสดิการที่อยู่ในแผนการเชื่อมโยงดังกล่าว ได้แก่ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ

กรมการปกครองได้ดำเนินโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ (Tambon Smart Team) โดยส่งเสริมและกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือน โดยการจ้างงานประชาชนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าในทุกตำบลทั่วประเทศ รวมทั้งลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีเงื่อนไขสำคัญ คือ การมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในตำบลนั้น อย่างน้อย ๖ เดือน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการสร้างงานและกระจายรายได้ในระดับฐานราก ตำบล และหมู่บ้าน อย่างแท้จริง รวมทั้งได้มีการจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่เพื่อสร้างฐานข้อมูลแบบบูรณาการ (Big Database) ซึ่งเป็นข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการปกครอง ด้านสาธารณสุข ด้านสาธารณสุข ด้านที่ดิน ด้านผังเมือง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านการบริการและการท่องเที่ยว และด้านสังคมและการศึกษา แล้วแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Visualization) ผ่านระบบแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหรือ Data Visualization เป็นการนำข้อมูลที่จัดเก็บในพื้นที่มารวบรวมไว้ใน Platform ซึ่งเป็นฐานข้อมูลกลางที่เปิดเผยต่อสาธารณชน หรือ Single Opened - data System โดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ที่ <https://viztst.dopa.go.th>

กรมการพัฒนาชุมชนได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมสร้างตำบลเข้มแข็งหลายประการ เช่น การออมทรัพย์ การสร้างเครือข่ายต่าง ๆ OTOP รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมในเชิงระบบ โดยสร้างแผนประสานงานทั้งระดับหมู่บ้าน ชุมชน และตำบล สร้างศูนย์ประสานงานพัฒนาองค์กรชุมชน จัดทำแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้าน และแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งสร้างฐานข้อมูลระดับชุมชนและเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงข้อมูลได้ โดยมีฐานข้อมูลที่เป็นหลัก คือ จปฐ. และ กชช.๒ค

ซึ่งผู้จัดเก็บและผู้ให้ข้อมูลเป็นคนในพื้นที่ นอกจากนี้ ได้มีแพลตฟอร์มเฉพาะเพื่อให้ประชาชนที่ไม่ใช่ระดับผู้นำชุมชนเข้าถึงข้อมูลได้จริง อีกทั้งได้มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรมการพัฒนาชุมชนทั้งหมด และมี Big Data ที่พร้อมเชื่อมโยงกับหน่วยงานราชการอื่นและภาคเอกชน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป และศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน เพื่อให้เป็นศูนย์กลางบูรณาการความร่วมมือในการบริการสวัสดิการสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย โดยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคีเครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามเป้าหมายในระดับพื้นที่อย่างยั่งยืน และเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและบริการสังคมแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) รวมถึงเป็นศูนย์กลางการบริการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Service Center) สำหรับให้บริการประชาชนกลุ่มเป้าหมายในแต่ละช่วงวัยได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ซึ่งวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวเพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและการบริการสวัสดิการสังคมสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย และบูรณาการการบริการสวัสดิการสังคมของทุกกรมในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ลดความซ้ำซ้อนด้านทรัพยากรในการบริหารจัดการการจัดสวัสดิการสังคมอำนวยความสะดวกให้ประชาชนในการเข้าถึงสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมาย และประชาชน โดยมีเป้าหมายสุดท้ายเพื่อให้ครอบครัวมีความเข้มแข็งซึ่งจะส่งผลให้สังคมโดยรวมเข้มแข็งและมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการหลายโครงการในปีงบประมาณที่ผ่านมาเพื่อปฏิรูปตำบลโดยใช้กลไกทุกภาคีต่าง ๆ ที่มีในพื้นที่ เช่น โครงการแอปพลิเคชันพันภัย เพื่อให้ อสม. สார்วจและแจ้งข้อมูลของกลุ่มเปราะบางของประชาชนทั้งหมดที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โครงการ “ตำบลวิถีใหม่ ปลอดภัยจากโควิด ๑๙” โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการในพื้นที่และประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันวางแผน กำหนดปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น รวมถึงมีแนวทางในการป้องกันโรคอุบัติใหม่ นอกจากนี้ ได้ดำเนินโครงการ ๓ หมอ ได้แก่ หมอเวชศาสตร์ครอบครัว หมออนามัย และหมอ อสม. ซึ่งมีการระบุดครอบครัวที่แต่ละหมอจะรับผิดชอบดูแลอย่างชัดเจน ซึ่งโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ขึ้นเพื่อให้ระบบสุขภาพมีความยั่งยืนและประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

กระทรวงวัฒนธรรมได้รายงานถึงความคืบหน้าของการเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ดังกล่าวต่อประชาชนตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จประมาณวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ และจะได้ดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ก่อนเสนอให้สภาพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมได้รายงานความก้าวหน้าของการเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เห็นชอบหลักการของร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน พ.ศ. และให้รับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. รวมทั้งความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการยกร่างกฎหมายก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้ กรณีร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ยกร่างโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ไม่ใช่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการปฏิรูปการสร้างความมั่งคั่งในที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน ซึ่งสอดคล้อง การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศด้านสังคม และจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้เอกสารสิทธิที่ได้รับอนุญาตจากรัฐเป็นหลักประกันในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ นอกจากนี้ สำนักงานจะได้พิจารณาหาแนวทางและรูปแบบที่เหมาะสมในประเด็นต่าง ๆ เช่น ข้อจำกัดการโอน รูปแบบการให้สินเชื่อ การปรับปรุงระบบการออกหนังสืออนุญาต การประเมินราคาที่ดิน และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้แนวคิดเรื่องการจัดการที่ดิน การประเมินมูลค่า และการให้สินเชื่อซึ่งสำนักงานจะเร่งดำเนินการศึกษาให้แล้วเสร็จในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลได้รายงานความก้าวหน้าในการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐว่า คณะกรรมการบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านสวัสดิการของรัฐยังไม่ได้มีการประชุม แต่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการได้จัดเตรียมข้อมูลและพร้อมนำเสนอให้คณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาแล้ว นอกจากนี้ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สปร.) ได้ร่วมกับ กพร. ได้พัฒนาแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” สำหรับอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมออนไลน์ภาครัฐ เช่น การติดตามเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด หรือเงินสงเคราะห์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒. ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ผู้แทนคณะกรรมการการแรงงาน (พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว และนายจรินทร์ จักกะพาก) ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปได้ว่า เรื่องของแรงงานมีความสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ หัวใจของแรงงานคือ ทำอย่างไรให้คนมีงานทำ มีรายได้ที่ดี มีความมั่นคง มีความปลอดภัยด้านชีวอนามัย และมีหลักประกันด้านสวัสดิการ ซึ่งที่ผ่านมาปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของโลก เกิดการเลิกจ้างงานมีคนว่างงานเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีสถานประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศยังมีความต้องการแรงงานเป็นจำนวนมาก มีคนไทยเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ และมีแรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศ ประกอบกับตัวเลขนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้วและนักศึกษาที่กำลังจะจบใหม่มีจำนวนมาก ดังนั้น ข้อมูลด้านแรงงาน (Big Data)

มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านแรงงานของประเทศอย่างมาก จึงขอสอบถามว่า มีการจัดระบบฐานข้อมูลด้านแรงงาน การบริหารจัดการอุปสงค์ อุปทานแรงงานอย่างไร มีแนวทางการพัฒนาทักษะแรงงานให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการจ้างแรงงานในปัจจุบันอย่างไร มีแนวทางการยกระดับการคุ้มครองการจ้างงานที่เป็นธรรมและความปลอดภัยในการทำงาน สวัสดิการและการคุ้มครองแรงงานอย่างไร และมีแนวทางการบริหารจัดการด้านแรงงานต่างด้าวอย่างไร รวมถึงแนวทางการจัดทำฐานข้อมูลด้านผู้สูงอายุที่รองรับการจับคู่ความต้องการแรงงานกับแรงงานผู้สูงอายุที่เหมาะสม แนวทางการกำหนดสภาพการจ้างงานหรือเงื่อนไขในการทำงาน ค่าตอบแทนที่เป็นธรรมเพื่อสร้างระบบการจ้างงานที่มีคุณค่าให้กับผู้สูงอายุ รวมทั้งแนวทางการส่งเสริมการคุ้มครองทางสังคมและสวัสดิภาพของผู้สูงอายุในการใช้แรงงานต่อไปในอนาคต ตลอดจนการพัฒนาและยกระดับทักษะที่สำคัญของผู้สูงอายุ ทั้งด้านเทคโนโลยีพื้นฐาน ทักษะการทำงานแบบยืดหยุ่นต่าง ๆ ซึ่งผู้สูงอายุมีโอกาสและศักยภาพที่จะสามารถดำเนินการได้ นอกจากนี้ มีการเสริมสร้าง ให้แรงจูงใจ หรือมีแผนงานหรือโครงการในการสนับสนุนแรงงานไทยที่ไร้ฝีมืออย่างไร

จากนั้น ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน กระทรวงแรงงาน (นางนภสร ทุงสุกใส) ผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (นายศิริพันธ์ ศรีคงพลี) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายวันนี นนท์ศิริ) ผู้อำนวยการกลุ่ม ป.ย.ป. กระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวทัศนีย์ พิศาลรัตน์คุณ) ผู้เชี่ยวชาญด้านการลงทุนพัฒนาสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวภัทรพร เลี้ยววงศ์) รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายธนสุนทร สว่างสาส์) คณบดีคณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา (ผศ.ดร.พรรณี พิมาพันธุ์) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ ดังนี้ แนวทางการจัดทำฐานข้อมูลด้านแรงงาน ด้านอุปสงค์ อุปทานแรงงาน นั้น กระทรวงแรงงาน โดยกรมจัดหางาน มีโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มการให้บริการจัดหางาน (Job Demand Open Platform) ซึ่งบริหารจัดการฐานข้อมูลโดยใช้กลไกการจับคู่ความต้องการแรงงานและการผลิตแรงงานให้สอดคล้องกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทยสามารถหางานผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยพัฒนา “Job Matching Platform” ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มกลางระหว่างคนหางานและนายจ้างที่ต้องการหาแรงงานใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพิ่มประสิทธิภาพในการจับคู่งานให้มีความแม่นยำ พร้อมทั้งให้บริการ Website ไทยมีงานทำ ซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งงานว่างภาคเอกชน รวบรวมหลักสูตรฝึกอบรม ให้บริการแบบ Single Window ของหน่วยงานภาคี ได้แก่ สำนักงานประกันสังคม และกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีแผนที่จะทำการเชื่อมโยง และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บริษัทจัดหางานในประเทศ จำนวน ๕ บริษัท คือ บริษัท Adecco บริษัท JobBkk บริษัท Jobtopgun บริษัท Jobnow บริษัท Manpower กระทรวงการอุดมศึกษาฯ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล โดยที่สถานการณ์ด้านกำลังคนและการพัฒนาทักษะแรงงานในประเทศไทย พบว่าการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุทำให้จำนวนประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง และหลักสูตรการพัฒนาทักษะแรงงานส่วนมากยังเป็นหลักสูตรพื้นฐาน หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่มีสัดส่วนน้อย อีกทั้งในอนาคตทักษะที่ต้องการขององค์กรในประเทศไทยมากที่สุด ได้แก่ การคิดเชิงวิเคราะห์และนวัตกรรม การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การเรียนรู้เชิงรุกและกลยุทธ์การเรียนรู้ การคิดเชิงวิพากษ์และการวิเคราะห์ และความคิด

สร้างสรรค์ ความคิดที่แปลกใหม่ และความคิดริเริ่ม ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาคนและการพัฒนาทักษะแรงงาน จึงต้องมีการปรับปรุงการออกแบบหลักสูตรโดยบรรจุทักษะที่จำเป็นในอนาคต เช่น ทักษะดิจิทัล การเขียนโปรแกรม และภาษาต่างประเทศไว้ในหลักสูตรการศึกษามากขึ้น พิจารณาเพิ่มการอบรมหลักสูตรการพัฒนาทักษะแรงงานที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น และส่งเสริมให้สถานประกอบการจัดอบรมในหลักสูตรที่มุ่งเน้นการยกระดับทักษะที่จำเป็น สำหรับแนวทางการยกระดับการคุ้มครองทางสังคม เพื่อสร้างการจ้างงานที่เป็นธรรม ความปลอดภัยในการทำงาน สวัสดิการและการคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานกลางในการประสานให้เกิดการนำแนวคิด “งานที่มีคุณค่า” ไปสู่แนวปฏิบัติ กำหนดความสำคัญตามแผนงานที่มีคุณค่า ๓ ประเด็น คือ ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตของการจ้างงานที่ดีและมีประสิทธิผล สร้างความเข้มแข็งในการคุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานที่เปราะบาง และเสริมสร้างการกำกับดูแลตลาดแรงงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ แนวทางการบริหารจัดการด้านแรงงานต่างด้าวที่สอดคล้องกับสถานการณ์และอุปสงค์ด้านแรงงาน ด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ได้ดำเนินการภายใต้พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยคำนึงถึงความมั่นคงของชาติ โอกาสในการประกอบอาชีพ และวิชาชีพของคนต่างด้าว ส่งเสริมภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ไทย และความต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานจึงมีความจำเป็นให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงาน โดยเฉพาะแรงงานระดับไร้ฝีมือเพื่อเข้ามาทดแทนแรงงานไทย ซึ่งการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการจ้างแรงงานระหว่างรัฐ (MOU) ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ปัจจุบันมี ๔ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม เพื่อให้มีการจ้างแรงงานต่างด้าวอย่างถูกต้องตามกฎหมายสอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง อย่างไรก็ตาม เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแรงงาน คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ ผ่อนผันให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา สามารถทำงานกับนายจ้างไปพลางก่อนได้ และดำเนินการนำแรงงานดังกล่าวเข้าสู่ระบบและทำเอ็มโอยูถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

ในการนี้ กระทรวงแรงงานได้ลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการเพื่อให้คำแนะนำการปฏิบัติตนตามมาตรการทางสาธารณสุข โดยในการจ้างงานแรงงานต่างด้าวนั้น จะมีข้อกำหนดให้นายจ้างประกาศรับสมัครงานคนไทย ซึ่งรวมทั้งแรงงานไทยไร้ฝีมือก่อนแรงงานต่างด้าว ซึ่งในการประกาศนั้นจะกำหนดให้ประกาศ ณ สถานประกอบการของนายจ้างหรือสำนักงานแรงงานจังหวัดหรือในเขตพื้นที่เท่านั้น ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานจะปรับปรุงและพัฒนากลไกเพื่อให้แรงงานไร้ฝีมือสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในเรื่องตำแหน่งงานที่เหมาะสมกับแรงงานไร้ฝีมือให้ดียิ่งขึ้น สำหรับการส่งเสริมการบริหารจัดการแรงงานผู้สูงอายุ กรมการจัดหางานได้ดำเนินการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุผ่านกิจกรรมภายในโครงการขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดในพื้นที่ มีการจัดทำฐานข้อมูลด้านผู้สูงอายุที่รองรับการจับคู่ความต้องการแรงงานกับแรงงานผู้สูงอายุที่เหมาะสม สามารถ matching กับตำแหน่งงานในระบบไทยมีงานทำได้ กระทรวงแรงงานได้มีประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง ขอความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำ โดยกำหนดสาระสำคัญ ได้แก่ ให้จ่ายค่าตอบแทนให้ผู้สูงอายุอย่างน้อย

ชั่วโมงละ ๔๕ บาท งานสำหรับผู้สูงอายุควรเป็นงานที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและมีความปลอดภัย ควรจัดเวลาทำงานให้มีความยืดหยุ่นโดยทำงานไม่เกินวันละ ๗ ชั่วโมง และไม่เกินสัปดาห์ละ ๖ วัน เป็นต้น

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นหน่วยงานกลาง ในการส่งเสริมสนับสนุนและการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตบัณฑิตและการพัฒนากำลังคนของประเทศ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลด้านแรงงาน และจัดทำแผนด้านการพัฒนากำลังคนของประเทศให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อการพัฒนาประเทศ รวมถึงการจัดทำกรอบนโยบาย การพัฒนาด้านการวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในระยะ ๕ ปี

ในการจัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และร่างแผน ประชากรเพื่อการพัฒนาประเทศระยะยาว ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีประเด็นเกี่ยวกับการเสนอแนวทางในการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้มีการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายไว้เป็นอุปสงค์หลาย อุตสาหกรรม โดยได้มีการกำหนดกรอบของข้อมูลในระบบอุปสงค์และอุปทานดังกล่าว เช่น ฐานข้อมูล รายอาชีพ สมรรถนะ ทั้งนี้ ในร่างแผนประชากรฯ ได้กำหนดรายละเอียดในลักษณะ Skill Clusters นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีการดูแลคนในกลุ่มเปราะบาง โดยการนำฐานข้อมูล เช่น ฐานข้อมูลคนยากจน และบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ไปใช้ในการพัฒนากำลังคนเพื่อนำไปสู่การจ้างงานได้อย่างแท้จริง ในส่วนฐานข้อมูลผู้สูงอายุจะได้มีการศึกษาอุปสงค์ของผู้สูงอายุต่อไป ทั้งนี้ จะมีการพัฒนาเพื่อให้เกิด การเชื่อมโยงฐานข้อมูลเข้ากับการจ้างงาน โดยจะมีการเชื่อมโยงระบบฝึกงานให้เข้ากับระบบ ความต้องการ รวมทั้งหลักสูตรต่าง ๆ ในส่วนการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว นั้น ในแผนประชากรเพื่อการพัฒนาประเทศระยะยาวจะเน้นให้มีองค์กรหรือคณะกรรมการเพื่อดูแลเรื่องการบริหารจัดการแรงงาน ต่างด้าวทักษะสูงต่อไป

ในส่วนแผนการพัฒนาและปฏิรูปด้านแรงงานของผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีแผนงานที่สำคัญในการพัฒนาฐานข้อมูลโดยการจัดทำสมุดพกครัวเรือน เพื่อวิเคราะห์ความต้องการในการทำงานของผู้สูงอายุ การร่วมมือกับภาคเอกชนในการจ้างผู้สูงอายุ เข้าทำงาน การส่งเสริมการขายออนไลน์ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นผู้สูงอายุ การเพิ่มช่องทางการขายและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้สูงอายุกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ ในส่วน ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ ของกองทุนผู้สูงอายุ ได้มีการสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมประกอบอาชีพให้กับ ผู้สูงอายุ จำนวน ๘,๑๕๘ ราย สนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการ จำนวน ๑๐๘ โครงการ และมีมาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด ๒๐๑๙ (COVID - 19) จำนวน ๒,๗๖๙ ราย

ในส่วนศูนย์เครือข่ายพัฒนากำลังพลสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเขต EEC ซึ่งได้รับงบประมาณจากรัฐบาลสนับสนุนให้ปรับปรุงโครงสร้างของอาคารคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อจัดทำเป็นศูนย์พัฒนาบุคลากรในการท่องเที่ยว โดยในปัจจุบันได้มีการปรับปรุง สถานที่ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเปิดดำเนินการได้ภายในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ศูนย์เครือข่าย พัฒนากำลังพลฯ ได้มีการประเมินการท่องเที่ยวในยุคโควิด และได้มีการประเมินการกระจายความเสี่ยง

ในด้านโครงสร้างของนักท่องเที่ยว โดยได้มุ่งเน้นรายได้จากการท่องเที่ยวมากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว และมุ่งยกระดับการบริการนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า รวมทั้งการมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ นอกจากนี้ ยังมีแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวอื่น ๆ อีกหลายแผนที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและเป็นประโยชน์ต่อ EEC

๓. การติดตามการบริหารงบประมาณ

ผู้แทนคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ (พลเอก ชชาติอุดม ติตถะสิรินายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ และศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์) ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปได้ว่า การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติพบปัญหาว่า แผนงาน/โครงการในการดำเนินการของหน่วยรับงบประมาณไม่ปรากฏรายละเอียดในเอกสารงบประมาณ อีกทั้งหน่วยรับงบประมาณบางหน่วยไม่ได้ถือปฏิบัติตามแนวทางขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนที่กำหนด นอกจากนี้ การดำเนินงานระหว่างหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง (หน่วยงานเจ้าภาพของแผน และหน่วยงานร่วมดำเนินการ) ขาดการประสานงานและบูรณาการกัน ทำให้ไม่สามารถนำแผนที่หน่วยงานจะต้องปฏิบัติไปดำเนินการจัดทำคำขอรับงบประมาณได้ รวมถึงระยะเวลาในการจัดทำงบประมาณมีจำกัด โครงสร้างและแผนงานในระบบงบประมาณอิเล็กทรอนิกส์ยังไม่รองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ วุฒิสภา ได้มีข้อสังเกตให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ป.ย.ป. ร่วมกันหาแนวทางในการถ่ายทอดการรับรู้ และสร้างความเข้าใจให้หน่วยรับงบประมาณในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้บรรลุเป้าหมาย และคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ได้จัดสัมมนาเชิงวิชาการ “เรื่อง แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์” โดยได้เชิญหน่วยงานระดับนโยบายของรัฐบาล หน่วยรับงบประมาณระดับกระทรวงและระดับกรม เข้าร่วมประชุม โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้บรรยายเกี่ยวกับเรื่องแผน ๓ ระดับ (ระดับ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ระดับ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ/แผนการปฏิรูปประเทศ และระดับ ๓ แผนปฏิบัติการ) การเชื่อมโยงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมทั้งการจัดทำโครงการสำคัญในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า และการจัดทำโครงการสำคัญ ส่วนสำนักงานงบประมาณได้บรรยายเกี่ยวกับกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์การ จัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท กับยุทธศาสตร์การ จัดสรรงบประมาณ โครงสร้างยุทธศาสตร์การ จัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และการเชื่อมโยงกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมถึงแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และการเชื่อมโยง

(Mapping) งบประมาณ กับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งคณะกรรมการธิการเห็นว่า การสร้างความรับรู้ในเรื่องดังกล่าว มีความสำคัญมากและควรเผยแพร่ให้หน่วยรับงบประมาณทราบทั่วกันในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย

ในส่วนของการทำงานงบประมาณพบว่า จากยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน ได้มีการกำหนดเป็น เป้าหมาย/ตัวชี้วัด รายปี เป็นยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๖ ยุทธศาสตร์ และปรับโครงสร้างแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน ซึ่งพบว่าการกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของหน่วยงานยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย/ตัวชี้วัด ของแผนแม่บท แผนย่อยของแผนแม่บท และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ดังนั้น คณะกรรมการฯ ขอสอบถามว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถที่จะปรับโครงสร้างแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนแม่บท แผนย่อยของแผนแม่บท และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้หรือไม่ ประการใด อีกทั้งหน่วยงานเจ้าภาพในแต่ละแผนย่อยควรหารือร่วมกับหน่วยงานสนับสนุนในการกำหนดแผนงาน/โครงการ ก่อนเสนอค่าของงบประมาณหรือไม่ และการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จะมีประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อกระตุ้นให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนได้อย่างไร นอกจากนี้ เสนอให้มีคณะกรรมการกำกับดูแล ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลสัมฤทธิ์ การใช้จ่ายงบประมาณระดับกระทรวงและหน่วยรับงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นการกำกับ ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ขึ้นจัดทำ บริหาร และติดตามประเมินผล เพื่อรายงานผลในระบบ eMENSOCR และ EvMIS

ในส่วนของการจัดสรรและกำกับดูแลงบประมาณแผ่นดินเกี่ยวกับการติดตามและ ประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้งบประมาณแผ่นดินตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น คณะกรรมการฯ ขอสอบถามความแตกต่างของระบบการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ระหว่างช่วงก่อนและช่วงหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ใน ๓ มิติได้แก่ (๑) ระบบการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณทั้งระยะก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ (๒) เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ (๓) ชีตความสามารถของระบบการติดตามและประเมินผลของการบริหารจัดการ งบประมาณ เช่น การติดตามสถานะ (Status) ของกระบวนการงบประมาณรายจ่าย ทั้งในแต่ละโครงการ หน่วยงาน และภาพรวม สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการเปิดเผยผลการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์การ ใช้จ่ายงบประมาณต่อสาธารณชนตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น ขอให้สำนัก งบประมาณยกตัวอย่างหน่วยรับงบประมาณที่มีการพัฒนาระบบติดตามและประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณที่สามารถเป็น “ต้นแบบ (Best Practice)” ให้กับหน่วยรับงบประมาณอื่น ๆ ได้ และหน่วยงานดังกล่าวมีการออกแบบและบริหารจัดการระบบติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายอย่างไร นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ พบปัญหาว่า แผนงบประมาณแบบบูรณาการยังไม่สามารถสร้าง การเปลี่ยนแปลงเชิงยุทธศาสตร์ได้ เนื่องจากมีการนำโครงการเชิงภารกิจหน้าที่ (Functional - based) มาบรรจุไว้ในแผนบูรณาการ อีกทั้งแต่ละหน่วยงานต่างอ้างถึงภารกิจที่เหมือนหรือคล้ายกัน โดยไม่มีการมอบหมายให้หน่วยงานที่ดำเนินงานได้มีประสิทธิภาพมากที่สุดเป็นผู้ดำเนินการแทน และไม่มี การทบทวนผลสัมฤทธิ์ระหว่างกัน รวมถึงหน่วยงานที่กำกับดูแลไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เมื่อสำนัก

งบประมาณได้ทราบถึงสภาพปัญหาดังกล่าวในกระบวนการจัดทำ ชับเคลื่อน และติดตามประเมินผลแผนงบประมาณแบบบูรณาการ สำนักงานงบประมาณจะมีแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร ระหว่างยกเลิกแผนงบประมาณแบบบูรณาการ กับพัฒนาระบบการจัดทำ ชับเคลื่อน และประเมินผลแผนงบประมาณแบบบูรณาการ

จากนั้น รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (นายยุทธนา สาโยชนกร) รักษาการตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวปัญญพร นามไพโรจน์) ที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ สำนักงาน ก.พ.ร. (นางศิริเนตร กล้าหาญ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ ดังนี้

การสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้หน่วยรับงบประมาณ เป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ โดยในการดำเนินการเพื่อจัดทำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ป.ย.ป. สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้ร่วมกันดำเนินการเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับหน่วยรับงบประมาณเพื่อดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนทั้ง ๓ ระดับ มีการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาของแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยในการจัดทำแผนต้องระบุโครงการหรือการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ มีการชี้แจงการจัดทำโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งประกอบด้วย ๔ แนวทาง คือ การมองเป้าหมายร่วมกัน การจัดโครงการสำคัญ การจัดลำดับความสำคัญโครงการ การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ เพื่อให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักนำโครงการเสนอในการจัดทำคำขอรับจัดสรรงบประมาณต่อไป มีการปรับปรุงโครงสร้างแผนงานในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ โดยกำหนดค่าเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในแต่ละระดับที่เน้นในเรื่องการวัดประสิทธิภาพของหน่วยรับงบประมาณ และมีการกำหนดแผนงานที่แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ มีคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ (EvMIS) และมีการรายงานผลในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) โดยไม่มีการกำหนดหน่วยรับงบประมาณที่มีการพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณที่สามารถเป็น “ต้นแบบ” ให้กับหน่วยรับงบประมาณอื่น ๆ เนื่องจากจะดำเนินการไปในคราวเดียวกันทั้งระบบ สำหรับการจัดทำ

งบประมาณแบบบูรณาการ เป็นการดำเนินการก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อไม่ให้ความซ้ำซ้อนในการใช้จ่ายงบประมาณ โดยกำหนดให้มีหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลัก วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดที่นำไปสู่การใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ ทั้งนี้ ในระยะต่อไปจะมีการพัฒนาระบบ eMENSUR โดยนำ AI มาช่วยในการวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อหาความซ้ำซ้อนของโครงการ หาช่องว่างเชิงนโยบาย จุดเด่นและจุดด้อยในการดำเนินโครงการ และจะได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ เพื่อนำเสนอวุฒิสภา พิจารณาในเดือนมกราคม ๒๕๖๕ ต่อไป

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๑ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ทางเลือกเชิงนโยบายในการช่วยเหลือและสนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการและนายจ้าง คณะกรรมการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการแรงงาน (พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว) เลขาธิการคณะกรรมการ ในฐานะประธานคณะทำงานเพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน และศึกษาแนวทางการจัดตั้งธนาคารแรงงานขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาทางเลือกเชิงนโยบายในการช่วยเหลือและสนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการและนายจ้าง (นายณรงค์ รัตนานุกูล) พร้อมกันนี้คณะกรรมการได้ขออนุญาตให้ คณะทำงานเพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงานและศึกษาแนวทางการจัดตั้งธนาคารแรงงาน (พันตำรวจโทหญิง ฐิชาลักษณ์ ณรงค์วิทย์ และนายมนัส โกศล) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แลกผลการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการด้วย สรุปได้ว่า จากปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) ที่ได้แพร่ระบาดไปทั่วโลกในปี ๒๕๖๓ รัฐบาลไทยได้ประกาศใช้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาด โดยการปิดสถานที่และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการชั่วคราว เพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่ระบาดภายในประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสถานการณ์ด้านแรงงานของประเทศ ผู้ประกอบการต้องหยุดประกอบการ แรงงานมีรายได้ลดลง เกิดความเสี่ยงต่อการถูกเลิกจ้างและเกิดปัญหาการว่างงานของประเทศ ซึ่งในปี ๒๕๖๔ ปัญหายังคงอยู่ ผู้ประกอบการไม่สามารถฟื้นตัวต้องปิดกิจการเกิดปัญหาการว่างงานจำนวนมาก ส่งผลต่อการดำรงชีวิตและการหาเลี้ยงครอบครัว ในส่วนของความช่วยเหลือจากรัฐ แม้ว่ากองทุนประกันสังคมได้มีมาตรการจ่ายเงินชดเชยการว่างงานแก่ผู้ประกอบการแล้วก็ตาม แต่ยังมีผู้ประกอบการจำนวนมากที่เดือดร้อนมีความจำเป็นต้องกักเงินเพื่อใช้บรรเทาปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัวแต่เกิดปัญหาจากผู้ประกันตนส่วนใหญ่จะไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้เนื่องจากขาดคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดของธนาคารต่าง ๆ จนต้องหันไปพึ่งพาหนี้นอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงมาก จึงได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเงินกองทุน โดยมุ่งบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า และศึกษาแนวทางทางเลือกเชิงนโยบายเพื่อแก้ปัญหา สรุปแนวทางไว้เป็น ๒ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน (Rush Stage) และระยะพัฒนา (Development Stage) เพื่อจัดตั้งสถาบันทางการเงินที่เหมาะสม ภายใต้

กรอบเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ คือ “เยี่ยมเยียนเฉพาะหน้า เพิ่มเสถียรภาพกองทุนเกื้อหนุนสังคม” ในการดำเนินการศึกษาใช้ตัวแบบสหวิทยาการ ๙ กล่องกระบวนการสู่ผลสัมฤทธิ์ (9 - PROCESS – BOXES ACHIEVEMENT MODEL) ได้แก่ การกำหนดระดับผลสัมฤทธิ์ ประมวลข้อมูลและกำหนดประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สถานการณ์ กฎหมายและนโยบายระดับสูง ประเมินผู้มีส่วนร่วม และผลกระทบ ความสัมพันธ์สอดคล้องกับหน่วยงานต่าง ๆ โอกาสแห่งความสำเร็จ ทางเลือกในแนวปฏิบัติ ที่ดีที่สุด และโอกาสแห่งความสำเร็จ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ทางเลือกเชิงนโยบาย จากการก่อตัวของนโยบาย (Policy formulation) ด้วยข้อมูลการทบทวนวรรณกรรมสถานการณ์ที่ปรากฏ เมื่อนำสู่กล่องกระบวนการทั้ง ๙ แล้ว ได้ผลสรุปเป็นทางเลือกเชิงนโยบาย ดังนี้

ข้อเสนอทางเลือกเชิงนโยบายในระยะเร่งด่วน การให้เงินกู้เฉพาะหน้าโดยสำนักงานประกันสังคมนำเงินดอกผล ในวงเงินไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของดอกผลมาดำเนินการลงทุนให้ผู้ประกันตนกู้ได้ สรุปได้เป็น ๓ ทางเลือก คือ ๑) ปลดปล่อยผ่านธนาคารเพื่อสังคม ๒) ปลดปล่อยโดยตรงจากสำนักงานประกันสังคมเป็นการเยี่ยมเยียนเฉพาะหน้า ซึ่งมีใช้การเพิ่มสิทธิประโยชน์ และ ๓) ทางเลือกอื่น ๆ โดยคณะกรรมการเห็นว่า ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่สำนักงานประกันสังคมควรพิจารณา คือแนวทางที่ ๒) ใช้วิธีปล่อยกู้โดยตรงให้กับผู้ประกันตนและนายจ้างสามารถกระทำได้ อาทิ (๑) การให้เงินกู้วงเงินไม่สูงและดอกเบี้ยต่ำ (Microlending) (๒) ระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ ไม่เกิน ๓ ปี (๓๖ เดือน) (๓) หลักประกันเงินกู้ เกิดจากการพิจารณาสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนมีอยู่ในระบบประกันสังคม (๔) มีการจัดการออกแบบนิติกรรมสัญญาให้สามารถหักสิทธิประโยชน์ให้ชำระเงินกู้ได้ และ (๕) มีการติดตามประเมินผล

สำหรับข้อเสนอทางเลือกเชิงนโยบายในระยะพัฒนา จะเป็นการกำหนดวิสัยทัศน์สู่การปรับปรุงกฎหมายหรือปฏิรูปโครงสร้าง (Structural Reform) ซึ่งรายงานฉบับนี้ได้สังเคราะห์ทางเลือกเชิงนโยบาย เพื่อการจัดตั้งสถาบันทางการเงินในระบบการประกันสังคมของประเทศไทย ไว้ ๓ ทางเลือก คือ ๑) จัดตั้งสถาบันทางการเงินในสังกัดสำนักงานประกันสังคม ๒) จัดตั้งธนาคารเพื่อแรงงาน แยกออกจากการบริหารของสำนักงานประกันสังคม โดยใช้เงินลงทุนจากดอกผลและกำไรสุทธิของกองทุนประกันสังคม ๓) จัดตั้งชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แรงงาน โดยการสนับสนุนและมีส่วนร่วมจากกองทุนประกันสังคม กำกับดูแลเงินฝากและเงินกู้แก่แรงงานหรือผู้ประกันตนผู้เป็นสมาชิก ให้มีส่วนแบ่งผลกำไรเข้ากองทุนประกันสังคม และ ๔) ทางเลือกอื่น ๆ ซึ่งรัฐบาลและผู้บริหารกระทรวงแรงงานและผู้แทนภาคีฝ่ายลูกจ้างและนายจ้างร่วมกันพิจารณาภายใต้การวิเคราะห์ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการให้เงินกู้เฉพาะหน้าในระยะเร่งด่วน อีกทั้งควรเร่งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ ปรับปรุงพระราชบัญญัติให้นายจ้างได้เข้าระบบประกันสังคม สิทธิประโยชน์ของนายจ้างที่สมควรเข้าสู่ระบบการประกันสังคม การคุ้มครองแรงงานข้ามชาติ และขยายความคุ้มครองแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ เพื่อให้สามารถจัดเงินกู้เฉพาะกิจได้ในสถานะปกติและสถานะฉุกเฉินในอนาคต โดยใช้หลักการจัดระบบเงินสมทบควบคู่ไปกับการจัดระบบประโยชน์ทดแทน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับกลุ่มผู้ประกันตน สำนักงานประกันสังคม ควรมีการศึกษาถึงการป้องกันภัยพิบัติเชิงรุกให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และบริบทของประเทศ นอกจากนี้ หากมีการจัดตั้งธนาคารเพื่อแรงงาน ควรมีการวิเคราะห์ที่มาของแหล่งเงินทุนว่าจะมาจากแหล่งใด เช่น เงินจาก

กองทุนประกันสังคม เงินสนับสนุนจากรัฐบาล เป็นต้น รวมถึงการเปิดโอกาสให้นายจ้าง ผู้ประกันตนองค์กร นายจ้างและลูกจ้างเป็นผู้ถือหุ้นเพื่อให้เกิดเป็นสถาบันการเงินที่มั่นคงและยั่งยืน ดังนั้น หากที่ประชุมวุฒิสภา เห็นชอบด้วยกับรายงานการศึกษาฉบับนี้ ขอให้ส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา ดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง บทวิเคราะห์กฎหมายว่าด้วยความผิดกรณี การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้ขอเลื่อนการพิจารณารายงานในเรื่องนี้ ออกไปพิจารณาในการประชุมวันอังคารที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

(๕) เรื่องค้ำพิจารณา	(ไม่มี)
(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	(ไม่มี)

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๐ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา